GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Współpracy Międzynarodowej

Notatka informacyjna
nt. przebiegu Prezydencji w dziedzinie statystyki

W Głównym Urzędzie Statystycznym półroczne przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej wiązało się z prowadzeniem spotkań i koordynacją prac **Grupy Roboczej Rady ds. Statystyki (*Council Working Party on Statistics – CWPS*)** oraz z organizacją jednego z centralnych wydarzeń polskiej prezydencji, tj. konferencji „**Rozwój Europejskiego Systemu Statystycznego w świetle Partnerstwa Wschodniego – kierunki i strategia”**.

Prace w Grupie Roboczej Rady ds. Statystyki

Funkcję przewodniczącej Grupy Roboczej Rady ds. Statystyki objęła **Pani Grażyna Marciniak – Radca Prezesa GUS.** W czasie półrocznego okresu prezydencji Grupa odbyła 6 posiedzeń: 12 lipca, 20 września, 11 października, 3 i 23 listopada oraz 15 grudnia.

Zgodnie z 6-miesięcznym programem polskiego przewodnictwa w Radzie UE w II połowie 2011 r. w dziedzinie statystyki, prezydencja prowadziła prace mające na celu poprawę jakości, wiarygodności i efektywności Europejskiego Systemu Statystycznego poprzez wzmocnienie jego spójności, a także poprzez wsparcie inicjatyw dążących do zmniejszenia obciążenia respondentów oraz do obniżenia kosztów badań statystycznych.

Grupa Robocza ds. Statystyki w czasie polskiej prezydencji zajmowała się czterema projektami rozporządzeń:

- wnioskiem ws Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym **europejskiej statystyki upraw trwałych**;
- wnioskiem ws Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie **sprawozdań statystycznych w odniesieniu do transportu drogowego rzeczy** (przekształcenie);
- wnioskiem ws Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym **europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej** (ESA 2010);
- wnioskiem ws Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącym **europejskiej statystyki zagrożenia przestępczością**.

Ostatni z wniosków został wprowadzony na agendę Grupy Roboczej przez polską prezydencję. Pozostałe trzy były procedowane w następstwie nieukończonych prac poprzednich prezydencji.

W trakcie polskiej Prezydencji zakończono prace nad dwoma projektami rozporządzeń dotyczącymi: 1/ **europejskiej statystyki upraw trwałych** oraz 2/ **sprawozdań statystycznych w odniesieniu do transportu drogowego rzeczy.**
Prezydencja polska przejęła prace nad rozporządzeniem w sprawie statystyki upraw trwałych od węgierskich kolegów. W celu potwierdzenia mandatu do negocjacji z Parlamentem Europejskim, przeprowadzono najpierw procedurę pisemnych konsultacji z Państwami Członkowskimi, w wyniku której niemal wszystkie Państwa Członkowskie zatwierdziły wypracowany przez Grupę Roboczą tekst

kompromisowy. Najważniejszym etapem prac był nieformalny trilog z Parlamentem Europejskim, który odbył się 21 września br. Kompromis trzech stron: Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego, osiągnięty w wyniku negocjacji, posłużył jako podstawa do dalszych uzgodnień. W dniu 15 listopada 2011 r. projekt został zaakceptowany w głosowaniu sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego, a jego uzgodnienie w pierwszym czytaniu zostało potwierdzone przez Radę w dniu 1 grudnia br. Dzięki osiągniętemu porozumieniu udało się uprościć i zaktualizować ramy prawne dotyczące statystyki upraw trwałych i, co za tym idzie, zaspokoić potrzebę wysokiej jakości danych w dziedzinie rolnictwa.

Drugą sprawą zakończoną przez polską Prezydencję były prace nad projektem aktu prawnego dotyczącego sprawozdań statystycznych w odniesieniu do transportu drogowego rzeczy, zainicjowane jeszcze przez prezydencję belgijską i kontynuowane przez Węgrów. Już w początkowym okresie polskiej prezydencji 13 lipca odbył się nieformalny trilog z Parlamentem Europejskim, podczas którego dyskutowano nad tekstem kompromisowym Prezydencji i poprawkami Parlamentu. Wynikiem trilogu było porozumienie dotyczące większości zagadnień. Pozostałe nierozwiązane sprawy wymagały opracowania nowej propozycji kompromisowej i omówienia jej na forum Grupy Roboczej ds. Statystyki. Prezydencja uzyskała poparcie Państw Członkowskich odnośnie nowego tekstu kompromisowego i tym samym mandat do dalszych negocjacji z Parlamentem Europejskim. Porozumienie z Parlamentem Europejskim zostało potwierdzone przez wymianę oficjalnych not. Projekt rozporządzenia został przyjęty w głosowaniu na sesji plenarnej Parlamentu w dniu 1 grudnia br. Rada w dniu 12 grudnia 2011 zaakceptowała uzgodniony w pierwszym czytaniu projekt rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia ws Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010) stanowił od początku zadanie priorytetowe polskiej prezydencji w dziedzinie statystyki i był ujęty w rządowym programie przewodnictwa Polski w Radzie w drugiej połowie 2011 r. Wniosek ws ESA 2010 został wprowadzony na agendę prac Grupy Roboczej Rady ds. Statystyki przez prezydencję węgierską. Rozporządzenie było ujęte w agendzie Grupy Roboczej aż 10 razy (w tym 6 razy tj. na każdym posiedzeniu podczas Polskiej prezydencji). Dzięki znakomitej współpracy Zespołu polskiej Prezydencji z Państwami Członkowskimi i Eurostatem osiągnięto znaczący postęp w uzgadnianiu kompromisowych rozwiązań dotyczących tego projektu. Komisja ECON Parlamentu Europejskiego była również regularnie informowana o zaawansowaniu prac nad *dossier*.
W rezultacie :

- w zakresie Załącznika A dotyczącego metodologii, prezydencja uzyskała poparcie wszystkich Państw Członkowskich dla wszystkich rozdziałów dokumentu;
- w zakresie Załącznika B dotyczącego programu transmisji danych, 17 z 21 tabel zostało zaakceptowane przez Państwa Członkowskie. Do czterech pozostałych wprowadzono poprawki w następstwie dyskusji na ostatnim posiedzeniu Grupy Roboczej w dn. 15 grudnia br. Państwa Członkowskie zostały poproszone o ich zaaprobowanie w procedurze pisemnej.

Dalsze prace nad projektem rozporządzenia będą prowadzone przez prezydencję duńską i skupią się na prawnych aspektach tekstu rozporządzenia oraz negocjacjach poprawek zgłoszonych przez Parlament Europejski.

Kolejną sprawą w dziedzinie statystyki prowadzoną i jednocześnie po raz pierwszy włączoną do prac Rady przez polską prezydencję był projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki zagrożenia przestępczością. Celem projektu jest zaspokojenie

potrzeby uzyskania jednolitych i porównywalnych w Europie informacji na temat doznanych zdarzeń przestępczych oraz poczucia bezpieczeństwa, na podstawie wprowadzanego tym rozporządzeniem *Badania wiktymizacji*. Polska Prezydencja doprowadziła do zakończenia dyskusji w odniesieniu do całego zakresu regulacji – tj. tekstu prawnego, paragrafów i dwóch załączników. Prowadzono konsultacje z Grupą Zadaniową Eurostatu ds. wiktymizacji, jak również ze służbami prawnymi Rady oraz z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych. Opracowano i przedyskutowano dwie wersje tekstu kompromisowego prezydencji. Kolejny kompromisowy projekt prezydencji, zrewidowany po dyskusji na ostatnim grudniowym posiedzeniu, został przesłany do Państw Członkowskich i będzie podstawą dalszych uzgodnień. Praca nad dossier będzie kontynuowana po przedstawieniu propozycji poprawek przez Parlament Europejski, co nastąpi już podczas prezydencji duńskiej .

Centralne Wydarzenie Prezydencji – konferencja „Rozwój Europejskiego Systemu Statystycznego w świetle Partnerstwa Wschodniego – kierunki i strategia"

W dniach 18-19 października 2011 r. w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja pn. „Rozwój Europejskiego Systemu Statystycznego w świetle Partnerstwa Wschodniego – kierunki i strategia" będąca jednym z centralnych wydarzeń polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej i zorganizowana przy współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Patronat honorowy nad konferencją objął Wiceprezes Rady Ministrów Pan Waldemar Pawlak oraz Parlament Europejski, w imieniu którego list do uczestników i organizatorów sygnował Przewodniczący Pan Jerzy Buzek.

Idea konferencji nawiązywała do jednego z ogólnych priorytetów polskiej Prezydencji – „Stosunków ze Wschodem" – natomiast tematyka spotkania odwoływała się do głównego celu Partnerstwa Wschodniego, tj. przyspieszenia politycznego stowarzyszenia i dalszej gospodarczej integracji Unii Europejskiej z jej państwami partnerskimi: Ukrainą, Mołdową, Azerbejdżanem, Armenią, Gruzją i Białorusią.

Konferencja miała również na celu zaprezentowanie doświadczeń statystyków europejskich w zakresie działań dostosowawczych do zagrożeń, jakie niesie za sobą światowy kryzys gospodarczy, a także wspólnych projektów badawczych i finansowych, programów szkoleniowych, wspólnej metodologii badań, rozwoju współpracy regionalnej i transgranicznej. Spotkanie stanowiło ważne wydarzenie w ramach polskiej Prezydencji, jak również miało duże znaczenie dla całej międzynarodowej społeczności statystyków, która dąży do integracji systemów statystyki publicznej państw Europy Wschodniej, Azji Centralnej i Południowego Kaukazu z Europejskim Systemem Statystycznym. Stworzenie warunków dla współpracy w tym zakresie jest niezwykle istotne i było jednym z nadrzędnych celów konferencji.

Zainteresowanie uczestników potwierdza celowość organizacji takiego wydarzenia; stawiane pytania były trudne, jednakże zmuszały do refleksji i skłaniały do swego rodzaju bilansu, którego dokonano w następujących obszarach :

- funkcjonowania obecnych systemów statystycznych w krajach Europy Wschodniej;
- oceny dotychczasowych form współpracy realizowanej przez te kraje;
- roli statystyki publicznej dla funkcjonowania społeczności i gospodarki krajów „PW";
- możliwości wsparcia systemów statystycznych krajów „PW" przez organizacje międzynarodowe, w tym Eurostat.

Podsumowanie Prezydencji w liczbach

Polska Prezydencja w resorcie statystyki to:

- **4,5** miesiąca faktycznego sprawowania przewodnictwa;
- **6** posiedzeń Grupy Roboczej Rady ds. Statystyki;
- **konferencja** poświęcona systemom statystycznych państw wchodzących w skład programu „Partnerstwo Wschodnie”;
    - **115** uczestników**;**
    - **29** reprezentowanych krajów;
    - **11** organizacji międzynarodowych;
- **2** nieformalne trilogi z Parlamentem Europejskim;
- **3** kraje Trio(PL – DK – CY);
- **4** dossiers na agendzie;
- **5** osób w ścisłym „Presidency Team” (zaangażowanie znacznie większej grupy pracowników GUS).

Zakończono prace nad dwoma projektami rozporządzeń dotyczącymi:

- **europejskiej statystyki upraw trwałych;**
- **sprawozdań statystycznych w odniesieniu do transportu drogowego rzeczy.**

Przekazano Prezydencji duńskiej:

- **projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ws europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej** (ESA 2010);
- **projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki zagrożenia przestępczością.**